

Tynset kommune

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak: 12/562

HØRING ENDRINGER LOV OM FOLKEBIBLIOTEK

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
38/12	Kommunestyret	05.06.2012

Vedlegg

Høring – endringer i lov om folkebibliotek, datert 08.03.2012

Andre dokumenter i saken

Stortingsmelding nr 23 (2008-2009) Bibliotek. Kunnskapsallmenning, møtestad og kulturarena i ei digital tid (bibliotekmeldingen)

Melding om vedtak sendes til

Det Kongelige Kulturdepartement
Tynset bibliotek

Saksopplysninger

I høringsnotatet, som er vedlagt, legger Kulturdepartementet fram forslag til endringer i lov av 20. desember 1985 nr. 108 om folkebibliotek (folkebibliotekloven). Forslaget er i hovedsak en oppfølging av St.meld. nr 23 (2008-2009) *Bibliotek. Kunnskapsallmenning, møtestad og kulturarena i ei digital tid* (bibliotekmeldingen), som ble lagt frem i 2009. I meldingen ble det vist til at det er behov for utvikling i biblioteksektoren mot mer robuste og omstillingsdyktige bibliotek som kan tilby alle innbyggerne bedre bibliotektenester. Stortinget behandlet bibliotekmeldingen i juni 2009, jf. Innst. S. nr 320 (2008-2009). Flertallet ga sin tilslutning til departementets forslag.

Følgende punkter behandles i departementets Høringsnotat:

- Harmonisering av lovbestemmelser for folkebibliotek og universitets- og høyskolebibliotek
- Justeringer i formålsparagrafen
- Organisering og drift av bibliotektenester
- Kompetansekravet i folkebibliotekloven § 5
- Fylkesbibliotek – folkebibliotekloven kap. III
- Lovtekniske endringer

Departementet foreslår i notatet en gjennomgående oppdatering av loven, slik at alle bestemmelser av frivillig karakter foreslås fjernet.

Biblioteksjefene i Nord-Østerdal har diskutert Høringsnotatet fra Kulturdepartementet og har kommet fram til en felles høringsuttalelse. Tynset bibliotek følger felles høringsuttalelse og berører kun de paragrafene som er viktigst for folkebibliotekene i vår region. Dette er §1 – Målsettingsparagrafen, § 5 – Personale og § 6 – Samarbeid med skoler.

Departementet forslår endringer i følgende paragrafer: § 1, § 5, § 6 :

Sitat fra departementets høringsnotat: «Formålsparagrafen har stått uendret siden 1985. Den inneholder de viktigste elementene som er nødvendig for at folkebibliotekene skal kunne ta hånd om samfunnsoppdraget sitt – å sikre alle fri tilgang til informasjon, kunnskap og kultur. Formidlingsoppgavene og rollen bibliotekene har som møtested og kulturarena er ikke i tilstrekkelig grad synliggjort i den nåværende folkebibliotekloven.»

Departementet foreslår følgende nye formulering (det nye er uthevet i kursiv):

Kapittel I. Folkebibliotekenes formål og virksomhet.

§ 1 skal lyde:

Målsetting

Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom *aktiv formidling* og ved å stille bøker og *andre medier* gratis til disposisjon for alle som bor i landet.

Folkebibliotekene skal være en møteplass og arena for offentlig samtale og debatt.

Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet.

Bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent.

Folkebibliotekene er ledd i et nasjonalt biblioteksystem.

Kapittel II. Kommunale folkebibliotek.

§ 5 skal lyde:

Alternativ 1

Alle kommuner skal ha fagutdannet biblioteksjef.

§ 6 Samarbeid med skoler

Bestemmelsen lød:

Det skal være et organisert samarbeid mellom folkebiblioteket og de kommunale skolebibliotekene.

I følge Høringsnotatet fra Kulturdepartementet er denne bestemmelsen foreslått opphevet.

Saksvurdering

Det er foreslått en framtidsrettet og offensiv målsettingsparagraf, samtidig som den tydeliggjør og plasserer bibliotekets framtidige rolle. Notat viser behovet for bibliotek som veileder og møteplass i framtida, samtidig som de tradisjonelle tjenestene skal opprettholdes. Dette betyr at folkebibliotekene får flere lovpålagte oppgaver enn før. Skal bibliotekene oppfylle målsettingen, forutsetter dette en politisk forankring, forpliktelse og engasjement både på nasjonalt og lokalt nivå

Høringsnotatet formidler at folkebibliotekene skal forholde seg til den digitale verden og favner biblioteket som møteplass og arena for offentlig samtale og debatt. Dette bygger opp om demokratitanken. Det er bra at Kulturdepartementets høringsnotat fortsatt legger vekt på at « Lånesamarbeidet er selve ryggraden i et velfungerende biblioteknettverk, et tilnærmet sømløst nettverk». Tynset bibliotek låner inn mye litteratur til studenter i regionen som tar etter- og videreutdanning.

Forskning viser at folkebibliotekene brukes av 50 % av befolkningen. Tynset bibliotek er ikke noe unntak, og har meget høye besøkstall og høye utlånstall.

I tråd med utviklingen har Tynset bibliotek allerede staket ut retningen. Tynset bibliotek er i høy grad en møteplass, og med våre «bokbad» viser vi at biblioteket ønsker å utvikle seg til en arena for offentlig samtale og debatt. Vi ønsker å drive aktiv formidling, bl.a. gjennom fortellerstunder for barn og «bokbad». Dette er tiltak Tynset bibliotek får til gjennom eksterne tilskuddsmidler. Disse tjenestene som nå foreslått lovpålagt, er det ikke rom for innen ordinært budsjett.

For å gjøre bibliotekets innhold og tjenester kjent, har vi, så langt tiden rekker, forsøkt oss på hjemmesider og leseblogg på internett. I det nye lovforslaget blir dette også vektlagt.

Tynset kommune har over tid bygget opp gode skolebibliotek og vi mener at en av bibliotekets basisoppgaver er å bidra til gode leseferdigheter. Det er viktig i et demokrati. Et fortsatt gjensidig samarbeid med skolene er viktig. Begrunnelsen for at dette tas ut av loven, er at departementet mener «lovkravet heller ikke vil ha særlig betydning, ved at det kun er folkebiblioteket som er pålagt å samarbeide. Det er ikke noe tilsvarende krav i opplæringslova for skolebibliotekene».

Tynset bibliotek stiller seg positiv til lovendringene, med unntak av endringen som angår skolebibliotek. De foreslåtte endringene er ellers i takt med det våre brukere etterspør. Samtidig ser vi at det nye lovpålegget om at folkebiblioteket skal være en møteplass og arena for offentlig samtale og debatt, krever mer av oss, da det ikke lenger er en frivillig oppgave.

Bibliotekene i Nord-Østerdal har sammen utarbeidet følgende uttalelse:

HØRINGSUTTALELSE ENDRING I LOV OM FOLKEBIBLIOTEK

Forslaget til endringer i bibliotekloven oppfatter vi som oppdatert til dagens og fremtidens bibliotek.

§ 1:

Målsettingen er framtidsrettet og offensiv, samtidig som den tydeliggjør og plasserer bibliotekets framtidige rolle. Den viser behovet for bibliotek som veileder og møteplass i framtida.

Skal biblioteket oppfylle målsettingen, og muliggjøre oppgavene framover, forutsetter dette en politisk forankring, forpliktelse og engasjement på både nasjonalt og lokalt nivå. Nye krav må følges opp med midler og personale. Det må tas et nasjonalt ansvar for å muliggjøre satsing på lokalt nivå.

§ 5:

I Paragraf 5 støtter vi opp om alternativ 1 om at det skal være fagutdannet biblioteksjef i alle kommuner. Dette er spesielt viktig for små kommuner da fagutdannet biblioteksjef ofte er den eneste bibliotekfaglige kompetansen som finnes i kommunen. Det sikrer kvalitet på tjenesten.

§ 6:

Vi mener paragraf 6 om samarbeid med skoler, skal beholdes.

En av bibliotekets basisoppgaver er å bidra til gode leseferdigheter. Det er viktig i et demokrati. Derfor er et gjensidig samarbeid med skolene viktig.

Innstilling:

Tynset kommunestyret støtter høringsuttalelsen utarbeidet av Bibliotekene i Nord-Østerdal vedrørende endringer i Lov om folkebibliotek.

Kommunestyret behandlet saken i møte 05.06.2012 :

Forslag fra Venstre v/Caspar Schärer:

Punkt 3, justeringer i formålsparagrafen:

Tynset kommune støttet departementets forslag, men vil poengtere at det må tas et nasjonalt ansvar for å muliggjøre satsing på kommunenivå.

Punkt 5, kompetansekravet i folkebibliotekloven § 5:

Tynset kommune støtter alternativ 2, fjerne kompetansekravet i loven, fastsette funksjonskrav i forskriften.

Alternativ 2 støttes spesielt ut fra at det er viktig å ha en størst mulig fleksibilitet i organiseringen av de kommunale tjenestene, samt prinsippet om kommunal sjølbestemmelsesrett. Det bibliotekfaglige ivaretas godt nok gjennom forskrifter om funksjonskrav knyttet til biblioteksjefstillingen.

For øvrig støttes departementets forslag og anbefalinger i høringsdokumentet.

Forslaget fra Venstre falt med 5 mot 22 stemmer.

Vedtak

Tynset kommunestyret støtter høringsuttalelsen utarbeidet av Bibliotekene i Nord-Østerdal vedrørende endringer i Lov om folkebibliotek.